



Fokusgruppens rapport avseende arbetsfrämjande insatser

Inledning

I maj 2016 beslutade Omsorgsnämnden sig för att arbeta med fokusgrupper som ett sätt att följa upp och utvärdera särskilt viktiga arbetsområden. Ett av dem handlar om Arbetsfrämjande insatser. Det vill säga, hur kan vi som nämnd arbeta för att personer med funktionsnedsättning ska komma närmre arbetsmarknaden och i högre utsträckning nå egen försörjning eller en meningsfull sysselsättning?

Att ha ett arbete att gå till fyller många olika funktioner, det ger möjlighet till försörjning men det ger oss också möjlighet att bidra till det gemensamma och en känsla av identitet och sammanhang. Därför är det viktigt att vi som kommun och omsorgsnämnd arbetar med frågan. I arbetsgruppen har vi studerat hur kommunen är organiserad idag, vilka olika aktörer som finns och vilka behov som inte anses uppfyllda. Vi har även deltagit på både nationella och lokala konferenser i frågan. Delar av gruppen har varit på verksamhetsbesök.

Personer med neuropsykiatrisk diagnos är en grupp som vi inte har lyckats nå tidigare. Under 2017 har det startat tre dagliga verksamheter med NP-inriktning och ett tydligt mål att ta sig vidare mot arbetsmarknaden. Skog och mark har fått ett utökat uppdrag under perioden och även Support och arbetsteamet. Det vi kan konstatera är att det krävs långsiktiga insatser och stöd som finns under en lång tid både inför och under anställning. Stödet till arbetsgivare är centralt för att lyckas.

Fokusgruppen har kommit en bit på väg men det finns mycket kvar att göra. Inte minst när det gäller samverkan mellan olika aktörer, såväl inom som utom kommunen. Både arbetsförmedling och Försäkringskassa är centrala för att arbetet ska fungera. Därför ser vi ett fortsatt behov av att fokusera på arbetsfrämjande insatser.

Lotta Bäckman
Sammanställande för fokusgruppen för arbetsfrämjande insatser

Bakgrund

Omsorgsnämnden följer upp och utvärderar sin verksamhet på flera olika sätt. Som en del av utvecklingen av kvalitetsuppföljningen beslutade omsorgsnämnden i maj 2016 att tillsätta fokusgrupper för att arbeta med olika fokusområden. Arbetet i fokusgrupperna kan inkludera både platsbesök, konferensdeltagande och studiebesök. Arbetet ska återkopplas i en slutrapport varvid nämnden har att ta ställning till om den ska fortsätta eller om platsbesök som tidigare gjorts ska återupptas.

Fokusgrupperna avser fokusområdena e-hälsa, jämställdhet och mångfald samt arbetsfrämjande insatser. Denna rapport avser arbetet i fokusgruppen för arbetsfrämjande insatser.

Fokusgruppens sammansättning

Referensgruppen för fokusområdet arbetsfrämjande insatser utgörs av 3 nämndledamöter från majoriteten och 2 från oppositionen, med ordförande från majoriteten. Ordförande och sammankallande för referensgruppen är Lotta Bäckman.

Från omsorgskontoret har 3 tjänstemän varit delaktiga i referensgruppen. Elisabeth Ekström Ulvenäs gruppchef, Karin Granath planeringsledare och Lotta Borg LSS-lots.

Arbetsätt

Fokusgruppen har haft en ambition och målsättning att träffas ca gång per månad. Första mötet kallades till den 20 september 2016 där gruppens syfte diskuterades och en tidsplan kommande möten och aktiviteter. Mellan bokade möten har konferenser och studiebesök bokats in. Fokusgruppen har också bjudit in olika verksamheter eller aktörer till möten.

Möten och aktiviteter har gjorts främst i syfte att skapa en bild över hur kommunen är organiserad idag, vilka olika aktörer som finns och vilka behov som inte anses uppfyllda. Fokus har även varit utanför kommunen för att få en bild av externa aktörer insatser exempelvis Arbetsförmedling och projekt inom Samordningsförbundet.

Aktiviteter

Från och med september 2016 fram tills december 2017 sammankallades fokusgruppen regelbundet i anslutning till omsorgsnämndens sammanträden. Vidare har fokusgruppen genomfört följande aktiviteter:

- Spridningskonferens "en inkluderande arbetsmarknad" som anordnades av SKL i Stockholm oktober 2016. Delar av fokusgruppen deltog. Vid konferensen presenterades olika modeller för att främja inträde till arbetsmarknaden för olika målgrupper med arbetshinder.

- Lokal konferens i november 2016, anordnat av Support och arbetsteamet Linköpings kommun och Samordningsförbundet om "Arbetsliv för alla". Delar av fokusgruppen deltog. Bla så presenterades modeller och metoder som Supported employment och IPS. Inspiration gavs för att ta till vara på möjligheter med dessa metoder att nå goda resultat.
- Jobb- och kunskapstorget, utbildningsförvaltningen, presenterade 100-satsningen för fokusgruppen. 100-satsningen är en 7 månaders anställning för personer mellan 20-29 år som har rätt till anställningsstöd. För att anställning inom 100 satsningen ska vara aktuell ska någon form av arbetshinder förekomma. Svårigheten för personer långt ifrån arbetsmarknaden är dock att få en upprättad kontakt med arbetsförmedlingen vilket är en förutsättning för att få anställningsstöd.
- Arbetsförmedlingen i Linköping bjöds in till fokusgruppen för att för presentera insatser, stöd och även kommande förändringar. Diskussion fördes bla kring målgruppsdefinition, insatser och stöd. Viktiga områden som berördes "vägen in till arbetsförmedlingen" och vilka krav som ställs för att kunna vara arbetssökande och ta del av arbetsförmedlingens insatser. Arbetsförmedlingen är positiva till samarbete med Linköpings kommun och gemensamma satsningar finns och planeras.
- Verksamhetsdoktorand från Samordningsförbundet har presenterat en rapport, Vägen till arbetsgivarna, för fokusgruppen. Rapporten gav en kunskap om vad som påverkar arbetsgivarens synsätt på arbetslösa från utsatta grupper och då bland annat målgruppen arbetslösa med funktionsnedsättning. Det som bla framkom var arbetsgivarnas önskan om behov av att få eget stöd för att kunna ta emot individer med funktionsnedsättning.
- Verksamhetsbesök har gjorts av delar av fokusgruppen på bla Företagsgruppen, Radio Leo, IT-pall, Skog och mark, Park och service, Hårddiskarna samt Hantverkshuset.
- Lokal konferens, Vem får plats, anordnats av Support och arbetsteamet och Samordningsförbundet där delar av fokusgruppen deltog.

Uppföljning och utvärdering

Situationen för verksamheter inom LSS och socialpsykiatri har visat sig variera från månad till månad och behovet och efterfrågan av olika platser varierar ständigt. Nulägesbeskrivningarna som gjorts i fokusgruppen har varit färskvara. Det behov som dock funnits med över längre tid är att målgruppen med funktionsnedsättning efterfrågar arbetslika platser d.v.s. "företagsplatser" eller arbetsträning direkt hos arbetsgivare där också möjligheten till anställning kan ges på sikt.

Mot bakgrund av behovet och efterfrågan har en utökning av arbetsinriktade platser under 2017 gjorts inom verksamheterna Skog och mark samt inom Support och

arbetsteamet. Detta har fokusgruppen följt upp under 2017 och uppföljningen visar att kösituationen till insatserna har påverkats positivt. Det har även tillkommit tre nya dagliga verksamheter för målgruppen inom LSS vilket har gjort att variation och utbud har ökat vilket också har påverkat kösituationen positivt.

Support och arbetsteamets arbete och metod visar goda resultat och antalet som erhåller insats får anställning ökar. Support och arbetsteamet har arbetat med metodutveckling och har kunnat förstärka sin verksamhet delvis genom finansierat av Samordningsförbundet i centrala Östergötland. Omsorgsnämnden fattade beslut i december 2017 om att implementera resurserna vilket skapar förutsättningar för fortsatt utveckling av verksamheten.

Då metod, kompetens och långsiktighet är viktig för att målgruppen inom omsorgsnämndens ansvarsområde ska närma sig och kunna få anställning har detta lyfts fram i flera olika sammanhang. Bland annat så har detta varit delar i den nya överenskommelsen med Jobb- och kunskapstorget som gäller från 2018.

Det har under fokusgruppens arbete visat att det finns mycket bra och välfungerande insatser och att utbudet är relativt bra för målgruppen som är i behov av arbetsfrämjande insatser. Det svåra för målgruppen kan vara att få information och tillträde till de olika insatserna. Detta är en problematik som också har uppmärksammats av Samordningsförbundet i centrala Östergötland. Samordningsförbundet arbetar aktivt nu med en digital insatskatalog som ska vara ett stöd för handläggare och myndighetspersonal samt även vara lättillgänglig för alla målgrupper som söker arbetsfrämjande insatser.

Den 1 oktober 2017 inrättades ett Arbetsmarknadsutskott under kommunstyrelsen. Arbetsmarknadsutskottet fick i uppgift att samordna nämndernas arbete med sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor samt bereda ärenden avseende strategisk samverkan och avseende övriga arbetsmarknadspolitiska frågor. Till Arbetsmarknadsutskottet har tjänstemannaberedningen lyft fram målgruppen med funktionsnedsättning och de behov som finns av arbetsinriktade insatser.

Fortsatt arbete

De insatser som är bra och ger goda resultat bör följas upp ytterligare för att se om mer kan göras och om det går att bygga vidare på befintliga verksamheter. Vidare behöver också samordningen mellan de olika insatserna och verksamheterna följas upp. Samordning och ökat samarbete skulle främja kunskapsutbyte och erfarenhetsutbyte. En ökad samordning skulle också kunna ge effekt på omsättningen på platser och inlåsnings effekter skulle kunna förhindras. Det är viktigt att individerna ska kunna ges möjlighet växa och utvecklas inom flera insatser och få en känsla av att successivt närma sig ett arbete och egenförsörjning.

Fokusgruppens nästa område att följa upp och fortsatta arbete bör vara samordning mellan olika insatser och hur tillgängliga befintliga insatser är för målgruppen inom omsorgsnämndens ansvarsområde.